

Bullerforsen/Lillån

Torrfåror får nytt liv

Hösten 2015 startade Vilhelmina Model Forest/Vilhelmina Kommun med stöd av Världsnaturfonden WWF och Telge Energi ett vattenkraftsprojekt. Projektet är en del av ett större samarbete i bl a Ångermanälven och som handlar om att förse Sverige med förnybar energi på naturens villkor. Just detta projekt går ut på att försöka återskapa strömhabitat i en torrlagd fåra ca 900 meter nedströms Malgomajs kraftstation.

Ett unikt projekt

Projektet är unikt då det troligen är första gången som restaurering sker i syfte att återskapa vattenmiljöer för fisk och andra vattenlevande arter i någon av de kraftigt utbyggda norrlandsälvarna.

Ångermanälvsprojektet

Ångermanälvsprojektet grundades 2006 av Vilhelmina Model Forest. Arbetet har främst riktat in sig på att undersöka om det finns möjlighet att återskapa en del av de naturvärden som fanns innan regleringarna i Ångermanälven. Många organisationer, myndigheter, entreprenörer, föreningar och eldsjälar har medverkat i projektet. Arbetet har resulterat i 3st rapporter som finns att ladda ner från Vilhelmina Model Forest och Skogsstyrelsens hemsida. Arbetet som nu görs i torrfårorna nedströms Malgomajs kraftverk är en fortsättning på Ångermanälvsprojektet men nu med praktiskt arbete i Ångermanälven.

Ångermanälvens utbyggnad

Rinnande vatten har alltid varit av stor betydelse historiskt för transporter i ett landskap utan vägar och täckt av stora skogar, men också som ett säkert skafferi med tillgång på fisk - inte minst under hösten då lax och öring leker. Mängder av fornlämningar längs älven vittnar om människors närhet till älven.

Idag är läget annorlunda och Ångermanälven är totalutbyggd avseende vattenkraft och svarar för nästan 20% av Sveriges vattenkraftproduktion. Älvens huvudfåra består i princip av omväxlande magasin och kraftverk.

Ett antal av de större sjöarna utgör regleringsmagasin, bland dem Malgomaj, vid vars utlopp Bullerforsens kraftverk är belägen. Regleringsdammen byggdes 1958 och i samband med det förändrades älvens lopp nedströms och uppströms.

Malgomajs kraftstation byggdes i början på 1980-talet och då fördjupades utloppskanalen ytterligare för att optimera produktionen. Biflöden/sidofåror torrlades mer eller mindre fullständigt. Rika öring- och harrbestånd slogs ut i brist på lämpliga lek- och födoplatser.

Torrfåra Nr 1

Torrfåra nr 1 är ca 800 meter lång och fåran är ett biflöde till Ångermanälven. Innan Malgomajs regleringsdamm byggdes i slutet av 1950 strömmade vatten fritt i bäckfåran från Lappelet ner till Volgsjön. Efter att regleringsdammen byggdes torrlades bäckfåran helt.

Åtgärden genomfördes tack vare Naturskyddsföreningens miljöfond genom försäljning av el märkt med Bra Miljöval.

Bra Miljöval

Naturskyddsföreningen

Torrfåra Nr 2

Torrfåra nr 2 är cirka 300 meter lång och ligger på den en gång gamla älvbotten. Innan regleringsdammen byggdes låg älvens vatten över hela området. När man sedan byggde Malgomaj-dammen så sänktes vattnet avsevärt och stora delar av älven torrlades i området. Det enda som fanns kvar var en liten vattenfylld fåra som blev kvar på älvbotten. Men när man i början på 1980-talet byggde Malgomajs kraftverk så sänktes vattennivån ytterligare och som följd av detta torrlades fåran helt.

Finansiär och
samarbetspartners:

SAMARBETAR MED
TELGE ENERGI
FÖR HÅLLBAR ENERGI
PÅ NATURENS VILLKOR